

Lacul cu stuf de la Salonta: de la eutrofizare la ecosistem viu

Proiectul ROHU 14 - Conservarea, protejarea și promovarea valorilor naturale din zona transfrontalieră Salonta-Békéscsaba – The Nature Corner a fost derulat de Municipiul Salonta și partenerii săi în perioada 01/03/2022 – 30/06/2023. Printre rezultate se numără amenajarea lacului cu stuf, alfat la ieșirea din municipiul Salonta înspre Arad.

Pe baza hărților vechi, acest lac s-a format pe una din văile mlăștinoase din lunca Culișerului, Nádas-ér, de unde se trage și denumirea actuală (nádas = cu stuf). La începutul proiectului ROHU14, lacul prezenta zone cu luciu de apă și vegetație natantă, pe cale de dispariție din cauza eutrofizării, a succesiunii naturale, dar mai ales a colmatării lacului prin excavații făcute pentru obținerea lutului pentru chirpici. Dacă amenajările mlaștinii eutrofe din cadrul proiectului nu ar fi avut loc, acesta ar fi reprezentat un areal care ar fi evoluat în mod natural de la mlaștină spre uscat, fapt care ar fi limitat considerabil prezența speciilor dependente de mediul acvatic.

Având în vedere faptul că majoritatea terenurilor limitrofe mlaștinii sunt utilizate în agricultura intensivă, ceea ce reprezintă posibilități limitate din punct de vedere al constituirii unor habitate favorabile biodiversității, dar și luând în considerare faptul că Parcul Natural Cefa a fost dezafectat, mlaștina eutrofă de la Salonta reprezintă acum, după lucrările de amenajare, o oază de habitate caracteristice zonelor umede, pentru o diversitate importantă de specii. În urma studiilor întreprinse, de evaluare și monitorizare a biodiversității mlaștinii eutrofe din Salonta, înainte și după lucrările de amenajare, a fost descoperit faptul că o multitudine de grupe de specii utilizează habitatul nou creat sau mai bine zis renaturat. Deși mlaștina măsoară puțin peste 5 ha, aceasta reprezintă adăpost sau casă pentru o multitudine de specii de nevertebrate care preferă apele dulci, amfibieni (în special tritoni), păsări (în general acvatice), dar și mamifere de la căprior, mistreț sau bursuc până la recent descoperitele vidre, care s-au instalat în mlaștină după ce suprafața de luciu de apă a fost crescută.

Totodată, amenajările realizate au îmbunătățit semnificativ calitatea mediului acvatic, atât prin creșterea substanțială a volumului de apă conținut de amplasament, cât și prin modificări semnificative ale parametrilor fizico-chimici ai apei din cadrul mlaștinii.

Renaturarea mlaștinii eutrofe creează premisele existenței unor habitate acvatice rare la nivel național, în care ar putea habita specii de pești precum caracuda, țigănușul sau țiparul, toate decimate în ultimii zeci de ani ca urmare a distrugerii habitatelor favorabile acestora, consecință a îndiguirilor și desecărilor.

„Prezentul proiect reprezintă un exemplu de bune-practici și poate fi replicat în alte locații unde există amplasamente similare și poate fi asigurată o sursă de alimentare cu apă corespunzătoare” (Andrei Togor, ihtiolog, APS Aqua Crissius).

Pentru mai multe detalii accesați dropia.eu.

Programul Interreg V-A România-Ungaria este destinat finanțării unor proiecte comune româno-ungare, care abordează nevoi identificate pe ambele laturi ale graniței și care necesită o abordare comună, precum și soluții inovative, contribuind astfel la dezvoltarea sustenabilă a zonei eligibile. Programul este o continuare a programelor de cooperare transfrontalieră implementate în regiune și dispune de un buget total de aproximativ 232 milioane euro, din care, 189 milioane de euro, reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul European de Dezvoltare Regională. Zona eligibilă a programului cuprinde județele Arad, Bihor, Satu Mare și Timiș pe partea română a graniței și, respectiv, județele Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar și Szabolcs-Szatmár-Bereg, pe partea ungară a acesteia.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.